

P O S U D E K
vedoucího diplomové práce

Jméno a příjmení studenta: Jakub Kašpar

Název práce: Změna okolností a její vliv na trvání závazkověprávního vztahu

Jméno a příjmení školitele : JUDr. PhDr. David Elischer, Ph.D.

1. Formulace cílů, metodika zpracování práce a aktuálnost tématu:

Autor zvolil vysoce aktuální téma změny okolností a vlivu takové změny na existenci závazku, a to zejména s ohledem na změny přinášené rekodifikací soukromého práva. Téma, které právem zasluhuje zvýšenou pozornost odborné veřejnosti, jak o tom svědčí i několikaletá probíhající diskuse na evropské úrovni (DCFR, PECL, Unidroit aj.). Autor v úvodu své práce jasně vymezuje její cíle a klade si otázky, na které se snaží svou prací nalézt odpověď. Vlastní metody práce a přístupu nejsou v úvodu sice zřetelně naznačeny, ale z práce samotné je patrné, že autor zvolil analytický a komparativní přístup (německá a francouzská úprava), který vhodně kombinuje s deskripcí a evaluací judikatury, aby nakonec dospěl k syntetizujícímu poznatku. V tomto ohledu autor prokázal schopnosti nadhledu nad zákonným textem, projevil velkou znalost aktuální judikatury (domácí i zahraniční), kterou kriticky rozebírá a patřičně zobecňuje. Svou prací se dotkl hned několika velmi diskutovaných problémů souvisejících s novou právní úpravou obecné doložky *rebus sic stantibus*, a to nejen otázky povahy takové výhrady a jejího uplatnění (nemožnost versus obtížnost plnění, prvorepubliková doktrína o hospodářské nedostižnosti, hardship doložka, frustration of the contract), ale i celkovému významu nové obecné klauzule § 1765 pro smluvní právo a její eventuální interference s dalšími podobnými klauzulemi výslovně v OZ 2012 upravenými, přičemž vždy naznačil i širší souvislosti a celkovou úlohu institutu v jeho historické perspektivě. Pozornost věnoval také roli mezinárodních evropských dokumentů *softlaw* povahy (srov. výklady na str. 77-87).

2. Logická struktura a členění diplomové práce:

Text (91 stran včetně úvodu a závěru) je celkově velmi přehledně a jasně členěn, jeho struktura je logická, jednotlivé výklady na sebe souvisle navazují. I další vnitřní členění odpovídá klasickým doktrinálním přístupům, zejména je respektováno předepsané členění pro odborný text, tj. úvod do problematiky, shrnutí dosavadního stavu poznání a odborné diskuse nad problémem, stručný rozbor judikatury a další teoretická východiska, nakonec závěr a úvahy *de lege ferenda*. Vlastní práce je rozdělena do 4 věcných kapitol, kdy první dvě kapitoly usilují o vymezení (prismatem základních principů a zásad civilního práva) a stručnou základní charakteristiku zkoumaného institutu z hlediska jeho funkcí. Třetí kapitola je pak věnována jednotlivým úpravám na území ČR (včetně té současné), kdy autor analyzuje jednotlivé doktríny nemožnosti či nedostižnosti plnění, jakož i změření účelu smlouvy. Čtvrtá kapitola se celistvě věnuje komparaci české, německé a francouzské úpravy a dotýká se všech podstatných – německou i francouzskou doktrínou v tomto smyslu tematizovaných – otázek.

3. Rozsah a úroveň použitých zdrojů a práce s nimi, bibliografické citace, poznámkový aparát:

Při zpracování tématu byl použitý dostatečný počet bibliografických pramenů (německých, anglických i českých), které autor správně uvádí a na konkrétních místech vždy cituje v souladu s citační normou. Poznámkový aparát je zcela adekvátní. Výběr literatury a pramenná základna je reprezentativní a zahrnuje relevantní tituly naší i zahraniční nauky. Lze ocenit, že autor neváhá konfrontovat základní názory české i německé doktríny a jejich odlišná stanoviska zasadit do širšího kontextu a opatřit vlastním hodnocením a závěrem.

4. Jazyková, stylistická úroveň a formální úprava diplomové práce

Jazyková i stylistická úroveň práce je na celkem dobré úrovni. V práci jsem neshledal žádných podstatných gramatických chyb ani stylistických nedostatků. S právní terminologií je pracováno správně. K drobným přehlédnutím došlo spíše ojediněle (str. 15 – správně má být „standard“; nesrozumitelná věta na str. 50 na konci).

5. Formulace vlastních závěrů (práce s judikaturou, úvahy de lege ferenda)

Práce předkládá řadu podnětných názorů a závěrů. Pracuje s českou judikaturou (cca 8 rozhodnutí NS a ÚS ČR). Za přínosný pokládám - kromě jiného - i závěr o tom, že je třeba generální klauzuli v § 1765 a násl. OZ 2012 interpretovat jako zákonnou hardship doložku (str. 51), jejíž implicitní uplatnění může být vyloučeno převzetím rizika změněných okolností. Důvodně také autor upozorňuje na nejednoznačnost, resp. dichotomii či trichotomii české úpravy obsažené v OZ 2012 (vztah obecné klauzule, příp. šněrovacích úmluv, a specifické změna okolností u závazku z darování, u výměnku, zájezdu, nájmu a *pacta de contrabendo*). Zajímavé je pojednání o vládním návrhu OZ 1937. Při ústní obhajobě by se autor mohl blížeji vyjádřit zejména:

- Ke srovnání textace § 1765 a násl. OZ 2012 a podobného ustanovení OZ 1937 – absence zmínky o riziku hospodářské zkázy plnění dlužníka?
- k výkladu úpravy soudní ingerence v § 1766, kdy zákon říká, že „soud není vázán návrhem stran“. Co tu bude v praxi znamenat pro průběh řízení a šanci stran ovlivnit výslednou podobu rozsudku?
- ke vztahu ustanovení § 1765 a § 2059, jaký je poměr obou naznačených úprav?

6. Odborná kvalita zpracování tématu diplomové práce

Práce je po odborné stránce standardní a splňuje požadavky kvalifikační práce tohoto stupně, a to jak rozsahem, tak kvalitativní analýzou. Prokazuje autorovy výborné znalosti vybrané hmotněprávní problematiky komparovaných úprav, jakož i souvisejících procesních otázek a celkovou širší orientaci ve zvolených oblastech analyzovaných právních řádů a neshledal jsem v ní žádné zásadní nedostatky.

Závěr:

Předložená práce prokázala autorovu samostatnost při zpracovávání nelehkého tématu s komparativním prvkem, jeho schopnost zorientovat se v zákonné úpravě a doktrínách vybraných států. Práci proto doporučuji k ústní obhajobě s hodnocením **výborně**.

Diplomovou práci hodnotím stupněm: výborně.

Datum: 17. 4. 2014

Podpis školitele diplomové práce
JUDr. PhDr. David Elischer, Ph.D.